

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi

Lənkəran Dövlət Universiteti

"Təsdiq edirəm"

Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:

 dos. Zaur Məmmədov

" " 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 060109 – "Biologiya müəllimliyi", "Biologiya fənninin tədrisi metodikası və metodologiyası"**Fakültə:** Təbiyyat**Kafedra:** Fizika, kimya və biologiya**I.Fənn haqqında məlumat:** Biologiyanın tədrisi metodikasının müasir problemləri**Fənnin adı:** Biologiyanın tədrisi metodikasının müasir problemləri (*İşçi proqram — Biologiya və ekologiya kafedrasının 14 Sentyabr 2018 ci il tarixli iclasının qərarı ilə təsdiq edilmişdir. Protokol N1*)**Kodu:** MİF-BO1**Tədris ili:** II (2025-2026) Semestr III**Tədris yükü:** Cəmi 120 saat, Auditoriya saati 30 saat. (Mühazirə-15 saat, seminar-15 saat)**Tədris forması:** Əyani**Tədris dili:** Azərbaycan dili**AKTS üzrə kredit:** 4**Auditoriya N:****Saat:****II.Müəllim haqqında məlumat:****Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı:** Ramiz Şəmmədov, biol.f.d., dosent.**Məsləhət günləri və saati:** I gün saat 16⁰⁰-17⁰⁰.**E-mail ünvanı:** rshammadli@gmail.com**Kafedranın ünvanı:** Lənkəran ş., H.Z.Tağıyev 118, 3 sayılı tədris binası**III.Tövsiyyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər****Əsas:**

1. Hacıyeva H.M., Məhərrəmov Ə.M., Kazımov İ.M., Səfərova E.F. Biologiyanın tədrisi metodikasının inkişaf tarixi və elmi əsasları. Proqram, Bakı, 2015.
2. Babayeva, Z. Biologiyanın tədrisində yeni təlim texnologiyalarından istifadənin metodikası. Bakı. 2009
3. Babayeva, Z. Biologiyanın tədrisində İKT-dən istifadə. Bakı. 2021.
4. Hüseynov, Ə.M., Əliyev, T.Ə.. Biologiya tədrisi metodikasının elmi əsasları. Bakı, 2009.

Əlavə:

- 1.Hacıyeva H.M., Abdullayeva T.Q., Hacıbəyova E.Ə. Ümumtəhsil məktəblərində biologiyanın fəal təlim metodları ilə tədrisi metodikası. Bakı, 2014.
- 2.Internet resursları.

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən prerekvizit fənn yoxdur**V. Korekvizitlər:** Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Əsasən orta ümumtəhsil məktəblərində Biologiyanın tədrisi zamanı meydana çıxan problemlərin həlli ilə bağlı mövzuların tədrisi nəzərdə tutulmuşdur. Məqsəd orta ümumtəhsil məktəblərində Biologiyanın tədrisi zamanı yeni təlim texnologiyalarından düzgün istifadə bacarıqlarını öyrətməkdən ibarətdir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmaz, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50

balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;

- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması:Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada təcrid göröləcək.

X. Təqvim mövzu planı: Muhazirə 15 saat, Seminar 15, Cəmi 30 saat

№	Keçirilən mühazirə, seminar, məşğələ, laboratoriya və sərbəst mövzuların məzmunu	Saatların miqdarı		Tarix
		Mühazirə	Seminar	
1.	Biologiyanın tədrisi metodikasının müasir problemləri fənninin məzmunu, məqsəd və vəzifələri Plan:1. Biologiyanın tədrisi metodikasının müasir problemləri fənnin məzmunu 2. Biologiyanın tədrisi metodikasının müasir problemləri fənnin məqsəd və vəzifələri	2	2	
2.	Biologiyanın tədrisi metodikasının əsas problemləri. Plan:1.Bioloji təhsilin mahiyyəti 2.Biologiyada tədrisin təşkilinin müasir formaları və metodları	2	2	
3	Ümumtəhsil məktəblərində biologiyanın tədrisində fəal təlim metodlarının tətbiqi problemləri. Plan:1.Fəal (interaktiv) təlimin xüsusiyyətləri 2.Müasir təlimin prinsipləri	2	2	
4.	Biologiya fənn kurikulumu əsasında təlimin təşkilinin çətinlikləri. Yeni dərslik komplektləri və onlarla işin təşkili Plan:1. Biologiya fənn kurikulumu əsasında təlimin təşkili 2.Biologiyadan dərslik komplektinin əhəmiyyəti	2	2	
5.	Biologiya müəlliminin fəal təlim metodlarının tətbiqi və İKT bacarıqları Plan:1. Biologiya müəlliminin fəal təlim metodlarının tətbiqi 2. Biologiya müəllimininİKT bacarıqları	2	2	
6.	Biologiyanın tədrisində yeni pedaqoji texnologiyaların tətbiqi Plan: 1. Müəllimin şərhinin bütün təlim metodlarına daxil olması 2. İnformasiya texnologiyaları bütün dünya birliyi çərçivəsində vahid təhsil məkanının formalaşmasına şərait yaratması 3. Şagirdlərə biliklərin verilməsi, bacarıq və vərdişlərin aşılınması prosesi	2	2	
7.	Biologiyadan sinifdənkenar, dərsdənkenar tədbirlərin təşkili Biologiyadan kadr hazırlığı problemi	2	2	

	Plan:1. Biologiyadan sinifdənənar, dərsdənənar tədbirlərin təşkili 2.Biologiyadan kadr hazırlığı problemi			
8.	Biologiya fənni üzrə məktəbdaxili qiymətləndirmə 1. Plan:1. Ənənəvi təlimdə şagirdlərin biliklərinin qiymətləndirilməsi 2. Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi 3. Fəal təlimdə qiymətləndirmə	1	1	
	Cəmi	15		

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Təlim nəticəsində tələbələrin əldə etməli olduqları təsəvvür, verdiş və bacarıqları:

- İnformasiya mənbəyi ilə işin bacarıq və verdişi.
- Əsas amilin təhlili və ayıra bilməsi; müqayisə, ümumləşdirmə və sistemləşdirmə; konkretləşdirmə, sübut və rəddetmə, ziddiyyətləri görmə bacarığı;

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Biologiyada tədrisin təşkilinin müasir formaları və metodları ilə tanış olur;
- Ümumtəhsil məktəblərində biologiyanın tədrisində fəal təlim metodlarının tətbiqi problemləri ilə tanış olur;
- Biologiyanın tədrisində yeni pedaqoji texnologiyaların tətbiqini öyrənir;
- Biologiyadan sinifdənənar və dərsdənənar tədbirlərin təşkili ilə tanış olur.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Kollektiv sualları:

I Kollektiv sualları:

1. Biologiyanın tədrisi metodikasının müasir problemləri fənninin məzmunu
2. Biologiyanın tədrisi metodikasının müasir problemləri fənnin məqsəd və vəzifələri
3. Bioloji təhsilin mahiyyəti
4. Biologiyada tədrisin təşkilinin müasir formaları və metodları
5. Fəal (interaktiv) təlimin xüsusiyyətləri
6. Müasir təlimin prinsipləri
7. Müasir təlimin prinsipləri, demokratikləşdirmə, humanistləşdirmə.
8. Müasir təlimin prinsipləri, humanitarlaşdırma, inteqrasiya.
9. Müasir təhsil sistemində fəal dərslərin mərhələləri
10. Biologiya müəlliminin fəal təlim metodlarının tətbiqi

II Kollektiv sualları:

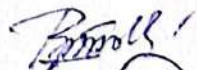
1. Biologiya fənn kurikulumu əsasında təlimin təşkili
2. Biologiya dərslərinin yeni dərslik komplektləri ilə işin təşkili
3. İKT və onun biologiyanın tədrisi metodikasında tələbləri
4. Biologiya müəlliminin fəal təlim metodlarının tətbiqi
5. Biologiya müəlliminin İKT bacarıqları
6. Müəllimin şərhinin bütün təlim metodlarına daxil olması

7. İnformasiya texnologiyaları bütün dünya birliyi çərçivəsində vahid təhsil məkanının formalaşmasına şərait yaratması
8. Şagirdlərə biliklərin verilməsi, bacarıq və vərdişlərin aşılınması prosesi
9. Biologiya fənninin tədrisində yeni pedaqoji texnologiyalarının tətbiqi
10. Biologiyadan sinifdənə, dərslərdən dərslərə tədbirlərin təşkili

İmtahan sualları

1. Biologiyanın tədrisi metodikasının müasir problemləri fənninin məzmunu
 2. Biologiyanın tədrisi metodikasının müasir problemləri fənnin məqsəd və vəzifələri
 3. Bioloji təhsilin mahiyyəti
 4. Biologiyada tədrisin təşkilinin müasir formaları və metodları
 5. Fəal (interaktiv) təlimin xüsusiyyətləri
 6. Müasir təlimin prinsipləri
 7. Müasir təlimin prinsipləri, demokratikləşdirmə, humanistləşdirmə.
 8. Müasir təlimin prinsipləri, humanitarlaşdırma, integrasiya.
 9. Müasir təhsil sisteminə fəal dərslərin mərhələləri
 10. Biologiya fənn kurikulumu əsasında təlimin təşkili
 11. Biologiyadan dərslərin komplektinin əhəmiyyəti
 12. Biologiya dərslərinin yeni dərslərin komplektləri ilə işin təşkili
 13. İKT və onun biologiyanın tədrisi metodikasında tətbiqi
 14. Biologiya müəlliminin fəal təlim metodlarının tətbiqi
 15. Biologiya müəlliminin İKT bacarıqları
 16. Müəllimin şərhinin bütün təlim metodlarına daxil olması
 17. İnformasiya texnologiyaları bütün dünya birliyi çərçivəsində vahid təhsil məkanının formalaşmasına şərait yaratması
 18. Şagirdlərə biliklərin verilməsi, bacarıq və vərdişlərin aşılınması prosesi
 19. Biologiya fənninin tədrisində yeni pedaqoji texnologiyalarının tətbiqi
 20. Biologiyadan sinifdənə, dərslərdən dərslərə tədbirlərin təşkili
 21. Biologiyadan kadr hazırlığı problemi
 22. Biologiya fənni üzrə qiymətləndirmənin növləri
 23. Ənənəvi təlimdə şagirdlərin biliklərinin qiymətləndirilməsi
 24. Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi
 25. Fəal təlimdə qiymətləndirmə
- "**Biologiya tədrisi metodikasının müasir problemləri**" fənninin sillabusu 060109-
 "Biologiya fənninin tədrisi metodikası və metodologiyası" tədris planı və fənn proqramı
 əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus "Fizika, kimya və biologiya" kafedrasında müzakirə
 edilərək, təsdiq edilmişdir (10 sentyabr 2025-ci il, protokol № 01).

Fənn müəllimi:

dos.R.Z.Şəmmədov

Kafedra müdiri v.i.e.:

dos.N.C.Paşayev